

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

2. Pravitas Virtutum falsarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

confistere, quod versetur inter extrema duo vitiosa: scilicet, in medio est virtus. Porro, peculiari quodam modo nominantur *Recti corde* interdum, qui nunquam deflexerunt à rectitudine per actum peccati; vel exciderunt à gratiâ quam se in acceperunt. Quod insinuari existimant quidam abdito intellectu in versiculo illo psalmi xxxi. *Lætamini in Domino & exultate Iusti, & gloriamini omnes Recti corde.* Quasi invitentur quidem ad lætandum & exultandum in Domino omnes justi; sed ad gloriam, solummodo *Recti corde*: quod plus est; quemadmodum & majus illud est, quam à peccato converti. Ejusdem subtilitatis est additamentum istud: Justificatum à peccatis quamvis rectus fiat, aptius correctum dici, quam *Rectum*.

LEGENDIS. Bernardus Sermone xxiv. in *Canticis*, ubi ex recta corporis formâ mentem quoque & voluntatem rectam esse debere argumentatur. Julius Mazarinus in *Psalmum Miserere*, discurso 68 & 69. Joannes Lorinus in *caput vii. Ecclesiastæ*, & cap. secundum *Adiutorium*, ac *Psalm. viii. Cornelius à Lapide Cantic. i. 4.*

ARTICULUS II.

PRAVITAS

Virtutum falsarum.

ITA appello Virtutes apparentes tantum; fucatas, fictas, simulatasque. Constat enim multos virtutem simulare, quibus non est nisi falsa virtus, verum vitium. Religione in & obedientiam simulabat Saul coram populo & Samuele. Absolon humanitatem, caritatem, zelum justitiae erga Israëlitas, qui ad parentis sui tribunal prope-

properabant. Nec David, vir alioqui secundum cor DEI semper fuit insens ab hac pravitate. Nonne ementita ejus fuit benevolentia erga Vriam Ethæum, cui insidibatur? Innocentiam & divinæ gloriæ, studium simulabat vafrè arrogans Pharisæus, Publicani humilis contemptor, & in meliorem se contumeliosus. Judas proditor pietatem præseferens fingebat, impius in cute. Simon Magus fidem etiam, à quâ erat alienissimus ostentabat, lucro inhiās. Denique, Dæmon ipse cùm se transfigurat in Angelum lucis, simulat virtutem. Nec Hypocrisia est aliud, quam flagitii larva, virtutis fucus.

ALII à veris solidisque virtutibus sunt commendabiles. Ut fuit MARIA Christi Mater, ejus parentes Joachim & Anna : Zacharias & Elizabeth cum sua prole Ioanne Baptista, & tot alii in Evangelii nominati & laudati. Præcæteris ille verè Israëlite Nathanaël, in quo non fuit dolus Veritatis ipsiusmet testimonio. Quare erat summoperè sollicitus Apostolus ut primitivæ illius, cui præerat Ecclesiæ constitutus Doctor Gentium, consuleret, doceretque veris, non fucatis virtutibus excondendum animum. Quare Ephesios seriò hortabatur ad Sanctitatem reritatis, id est, ad veram Sanctitatem. Ad succingendos lumbos in veritate: id est, ad coercendos in vera castitate. Epistola ad Corinthios falsos fraires, hoc est, simulatores, corripit, exagitat, proscribit, accusat, vitari mandat. Timotheum suum instituit, ut religionem & caritatem fundet in fide non ficta, & congratulatur ei, quod talem fidem habeat. Quæ, inquit, habitavit primum in avia tua Loide, & matre tua Ennice: certus sum autem, quod & in te. O præclarum virtutis sinceræ testimentiū! Quod non omnibus dari poterat: quippe, cùm jam tunc reperiuntur etiā inter Evangelii præcones, qui ex occasione,

Nn 4 quæ-

(a) Ephes. iv. (b) Ephes. vi. (c) 2. ad Corin. ii. (d) 2. ad Timoth. i.

quærendo, quæ sua sunt, Christum annuncia bant: licet non deessent multi, qui idem faciebant ex veritate, & studio divinæ gloriæ amplificandæ, & religionis Christianæ propagandæ. *Quidam*, inquit Paulus, scribit ad Philippienses cap. i. ex contentione Christum annunciant, non sincere. Et, *quidam propter invidiam & contentionem*: quidam autem propter bonam voluntatem Christum prædicant.

ARTICULUS III.

EXEMPLUM CHRISTI

*Tanquam Perpendiculo, examinatur, & emendatur pravitas
Virtutum falsarum.*

CVM, ut hactenus est demonstratum, Virtutes aliae sint veræ, solidæ, sinceræ; aliæ autem falsæ, inanes, & fucatæ, necessarium est, ut Ædificium spirituale ex Virtutibus erectum firmiter consistat, esse ad manum Architecti Christiani instrumentum aliquod, quod virtutes, per sui applicationem discernantur: illud autem in Architectonica Christiana est PERPENDICULUM. Neque hic utar longâ circuitione: nam expeditissimè & perfic-
tissimè secernit à falsa uirtutem veram, veræque ac-
tionem examinat, & obliquitatem proclinationemque
omnem deprehendit. EXEMPLUM Christi Domini, Vita
Salvatoris & Legislatoris nostri; ejus dicta & facta; ejus
in solitudine oratio, in hominum congressu allocutio;
ejus labor quies, Vigilia; ejus cohortatio, reprobatio,
doctrina; ejus silentium, ambulatio, sessio; ejusq; omnis
conversatio est Perpendiculum Architecti Christiani; quod
si applicet virtutibus à se exercendis, & in lucem editis,
facile quid rectum, quidque distortum; quid in opera-
tionibus